

فتیقسن کونتوم ۲ بوغا

هلامن ابن کامي هياسي دغن کونتوم ۲ بوغا یغ کامي تله فتیق دسان دسيني. کفد
سیاف یغ میناتین، سیلاله فول مپونتیشن.

طیب هارون الرشید

خلیفه هارون الرشید اد ممفویای سئورغ
طیب یغ ساغاه ماهیر دری بقسا نصرانی. فد
سوات هاری طیب ترسبوة تله برتمو دغن علی بن
الحسین بن واقد دبالی فهدافن خلیفه. کدوان
تله بریوال ۲.

دالم فریوالن مریم، طیب ایت تله برکات:
«علم ایت ترهائی دوام، یایت علم توبه بدان
دان علم کاکمان. ایتوله سهاج یغ تردافه ددالم
کتاب قرآن کامو. اکن علم فراوباتن تیدق اد
لسوغ ترسبوة دسان.»

علی بن الحسین منجواب: «سئگوهن الله
تعالی تله فون مقهیمفونکن سکل علم فراوباتن ایت
یغ ترکندوغ دالم سفاروه دری سفوتغ ایاه القرآن.»
تان طیب ایت: «مان دی ایاه ایت؟»

علی منجواب: ایاه ایت اباله: **کلوا واسربوا
ولا تسرفوا** ارتین: «ماکنله دان مینومله دان
جاغنه برلیهن ۲.»

کات طیب نصرانی ایت لاکي: «تتافی نبی
کامو سدیکه فون تیدق مپوتکن تنتغ علم فراوباتن
ایت.»

جواب علی: «نبی کامي تله فون مقهیمفونکن
هان دالم بیراف لفظ یغ سدیکه.»

تان طیب لاکي: «مان دی؟»

جواب علی: «نبی (ص) تله برسبدا المعده
بیت الداء والحمة رأس کل دواء واعط کل بدن
ما عودته ارتین: «فروه ایت اداله سارغ فباکيه.
دان برفتغ ایت اداله فونچا سکل اوبه. دان بریله
توبه بدان ایت اکن اف یغ اشکو تله مبیاساکن.»

مندشر ایت طیب ایت فون مفاکوله اکن
کبنارنن سراي برکات: «روفان تیدق اد یغ
کتیفکالن دری «جالینوس» (سئورغ طیب
نصرانی یغ فالیغ مشهور) ملینکن نبی کامو دان کتاب
قرآن کامو اد مپوتکن تنتغ علم فراوباتن ایت.»

* * *

تیدق برسلیرا ماکن.

اد سئورغ تله مقادو کفد سقراط (فیلسوف
بقسا گریک) بهوا دیرین تیدق اد سلیرا سماس
هندق ماکن، ولو فون هیداشن یغ دهداشین دری
جنس مکانن یغ ساغاه لذه راسان.

سقراط تله منصیحاتین دغن کتان ۲ یغ
بریوی دمکین:

«هندقله اشکو ماکن یغ سدرهان سهاج. دان
جاغن فول بایق ماچمن. کلق اشکو اکن راساکن
کلذاتنن: سدغ بلنجان فون اینتیغ، دسمفیغ ایت
واتقمو جوک اکن منجادی سدرهان.»

* * *

تنامو یغ بر عقل دان یغ تیدق بر عقل.

فد سوات هاري سقراط تله مفادکن جاموان
ماکن انتوق فارا تنامون. منکل جنس مکانن یغ
دهیدغکنن ایت تیدق سفرتین (تزالو سدیکیه
ماچمن) مک سنورغ قریین تله منکورن تنتغ جنس
هیداغن ترسبوة سراي برکات: "سفاتوتن توان
له مضمیل بره دالم مبدیاکن مکانن انتوق فارا
تنامو ایت."

مک سقراط فون منجواب: "کالوله تنامو کو
ایت اورغ یغ بر عقل، تنتو مریک ممد دغن اف یغ
اد ددالم هیداغن ایت. تنافی کالو مریکیت اورغ
یغ تیدق بر عقل، مریک اکن مفندقکی اکن هیداغن
ایت له دري یغ فاتوة."

* * *

فیلامه فنانمن هیدوف ۲.

نمان صمصمه بن ناجیه، یایت داتوء کفد
الفرزدق (سنورغ فعیمر بقسا عرب یغ مشهور
دزمان فمرنتاهن بنی امیه) دی دنمانن صمصمه،
کران فد سوات هاري تله برتمو دغن سنورغ
للاکی یغ تغه عاشیق مفکالی سبواه فریکي سدغ
دسمفیغن استریین دودق مناغیس. فرمفوان ایت
تله دتان اولیهن: مفاف دی مناغیس؟

دجوابن: ببوا سوامین هندق منانم انق
فرمفوان مریک هیدوف ۲ ددالم فریکي ایت.

کمدین صمصمه تله برتان کفد للاکی ایت:
"مفاف اغکو لاکوکن یغ دمکین؟"

للاکی ایت منجواب: "کران ساي ترساعة
مسکین."

کات صمصمه: "اکو اکن مجلی انق فرمفوان
مو ایت دغن بایران دوا ایکور اونتا برسام دغن
انقن. اگر کامو دافه هیدوف دغن ممینوم سوسون:

دان جاغله کامو منانم لاکي انق فرمفوان
هیدوف ۲."

للاکی ایت برستوجوم دان صمصمه فون
مبریکن بیراف ایکور اونتا کفدان. دالم هاتي للاکی
ایت برکات:

"الفکه فمورهن اورغ این. بلوم فرنه سنورغ
فون دري کالغن اورغ ۲ عرب کو لیهه سفرت دی
فمورهن."

میمقله صمصمه ایت بکیتو سیکفن. ستیف
دی مندغر اد اورغ هندق منانم انقن هیدوف ۲ -
یایت ساتو کبیا سان اورغ ۲ عرب جاهیلیه ملاکوکن
دسبکن کمسکینن اتو تاکوة مالو - ستیف ایت
فول دی تمفیل انتوق منبوسن.

اداله دچریتاکن منکل اکام اسلام تله داتغ
کمدینن، دی تله دافه منبوس سابق 300 اورغ
کانق ۲ فرمفوان یغ هندق دتاتم هیدوف ۲ اوله
بغان؛ ستغه روایة مشتاکن 400 اورغ.

ایتوله سببن الفرزدق بریقکا دغن فریوانن
داتوئن. کبغکان ایت تله دابادیکنن ددالم شعیرن ۲.
دانناران بریوی دمکین:

داتوء کو له اورغن یغ تله ممفرتاهنکن

فنانمن انق ۲ فرمفوان سچارا هیدوف ۲.

دیاله فول اورغن یغ تله مفهیدوفکن

مفسا فنانمن؛ لفسوغله ترتوتف.

* * *

کراجینن دان کصبران.

کراجینن دان کصبران جک کدوان دفوبای
اوله سنورغ؛ دافتله منوندوقکن سکل کسولیتن
دان کسوساهن سنرن سما مانسی ایت سام
سهاج کبولیهنن دالم بکرج. تا اد کلپهنن انتارا

فرمفوان
 به فون
 تاتي للاكي
 به سئورغ
 فرت دي
 ستيف
 دوف ۲ -
 ملاكوكنن
 تيف ايت
 تله داتغ
 300 اورغ
 ۲۰ اوله
 فربواتن
 شعيرن ۲
 كن
 وف ۲
 كن
 ش دوفبائي
 كسوليتن
 يت سام
 بين انتارا

سئورغ دغن يغ لايين، مليكن دغن اداڻ كچكالڻ
 دان كصبرانن.
 اد اورغ يغ مڦتانن: "بهواسن سما مانسي
 بوله منجادي فميرم فنشرح دان سرجان يغ
 بيچق فندي، كالو مريك براوسها دان برصبر. تا اد
 اورغ يغ سحج دلاهيركن تله منجادي سرجان يغ
 بيچق فندي. تنافي كتكونن دان كصبرانن ايتوله
 يغ مېمفيكن ديرين كمرچو كميان؟"

* * *

ماكنه دري تيتيق فاره سنديري.

فراوران هيدوف مڦهندقي سئورغ ايت
 مستي منچاري نققه هيدوف دغن براوسها.
 چاغنله هندقن سئورغ ايت سوك بركننوڦ كقد
 اورغ لايين اتوق منڦكوڦ ماكن مينومن. دالم
 هوبغن اين نبي (ص) تله برسېدا "ما اكل احد
 طعاما قط خيرا من ان ياكل من عمل يده"

ارتين: "تا اد سئورغ فون يغ لبه بايك دري
 اورغ يغ ماكن دري حاصل تيتيق فلوهن سنديري؟"

رزقي ايت ولو فون دچاتو، تنافي براوسها
 اتوق مندافتكنن اداله منجادي كواجيفن ستيف
 اورغ يغ برپاوا. ماسيغ ۲ براومبا منچارين:
 سياف يغ دهولو دي يغ دافه. اد سبواه اثر يغ
 برپويي دمكين "ان الله كتب عليكم السعي فاسعوا"

ارتين: "سسڦكوهن الله تعالى تله منتفكن
 تيف ۲ كامو مستي براوسها، اوله سبب ايت هندقله
 كامو براوسها؟"

* * *

الكسائي دغن 2 اورغ فترا مهكوت

الكسائي اداله سئورغ كورو كقد دوا اورغ
 اتق خليفه هارون الرشيد يغ برنام امين دان مامون
 فد سوات هاري سهاييس مفاجر كدوان، دي باغون

هندق فولغ، مك كدوا اورغ مريدن ايت فون باغون
 فول اتوق مڦمبيلكن كاسوه كورون. كمدن كدوان
 تله برتفكر، ماسيغ ۲ برپوه اكن مبريكنن كقد كورون.
 اخرن دافه دداميكن، يات تيف ۲ سئورغ اكن
 مبريكن سبله كاسوه.

فراستيووا اين تله ددغر برپتان اوله خليفه.
 مك بليو فون مڦكيل اكن الكسائي سفاي مڦادفن.
 بيلا دي ماسوق كبالي فڦهدافن خليفه برتان:

"سيافكه اورغ يغ فاليج دميان؟"

الكسائي منجواب: "يغ ساي تاهو تااد اورغ
 يغ فاليج دميان مليكن توانكوله امير المؤمنين
 (راج اورغ ۲ مؤمن)."

خليفه مڦكل: "بوكن! تنافي اورغ يغ فاليج
 دميان ايت اياله بيلا دي باغون، مك برماتي ۲ بنله
 دوا اورغ فترا مهكوت كران برپوه مڦمباليكن كاسوتن
 سهڦك ماسيغ ۲ برستوجو اتوق مبريكن سبله
 كاسوه - تيف ۲ سئورغ."

مندغر ايت، الكسائي سكرامنتا معاف، كران
 مڦك ديرين برساله.

تنافي خليفه تله منافيكنن سراي بركات:
 "تيدق! مالهن كالوله كيران اشكو اشكن مندافه
 فقهرمانن دري كدوا اتفكو نسچاي ترفقساله اكو
 مياكتيمو دغن كچامن ۲ كو. اف يغ كدوان لاکوكن
 بوكنله مرندهنن كحرماتن كدوان، مالهن منيڦكيكن
 لاكي اكن كدودقن كدوان. تيدقله سئورغ ايت
 بنر ۲ منجادي اورغ بسر، مليكن جك دي مڦمملكن
 3 فركارا يات: مرنده دري كقد راجان، ايوو بفان
 دان كورون."

كمدن خليفه بركات لاكي: "اكو تله مبالس
 اتس فربواتن مريك بردوا دغن مڦبديهنن 20,000
 دينار. دان 10,000 دينار فول اتوقمو اتس
 جسامو منديديق كدوان."

* * *

ملاکون کعادیلن

سیدنا ابوبکر الصدیق ر.ع. فرنه ممبرین
وصیة اتو فسانن کفد فکاوی ۲ن سفرت برایکوة:
”هندقله کامو برلاکو عادیل دان جاوهی فربواتن
انپای! جاغن کامو منیفو جک کامو مېوآه جنجی.
دان جاغتنله کامو منچابول جک کامو تله بردامی!“

سیدنا علی بن ابو طالب فول تله برفسن
دمکین: ”کعادیلن ممفویای روف یغ ساتوم سدغ
کظالیمن فول ممفویای روف یغ امة باق. اوله
سبب ایت امة سنغ ملاکون کجهاتن دان امة سوسه
ملیهارا کعادیلن.“

خلیفه عمر بن عبدالعزیز تله منولیس سورة
کفد فکاوین سفرت برایکوة:

”جک اشکو داجق اوله ککواسان یغ اد فدامو
انتوق ملاکون انپای ترهادف مانسی؛ ایشته فول
اشکو اکن ککواسان الله یغ اکن دلاکونش ترهادف
کفدامو.“

دان کنیک فکاوی ۲ خلیفه عمر بن عبدالعزیز
متنا کبنارن کفدان انتوق ممفوکوبون ساله سبواه
کوت، بلیو تله منولیس سورة کفد مریک سفرت
برایکوة:

”کوبوکنله کوت ایت دشن کعادیلن؛ دان
بزیسهکنله جالن ۲ن دري کظالیمن.“

کات عمرو بن العاص: ”تیدق اد فمرنتاهن؛
ملینکن دشن فکاوی ۲. تیدق اد فکاوی ۲؛ ملینکن دشن
کاواغن. تیدق اد کاواغن؛ ملینکن دشن کمموران.
دان تیدق اد کمموران؛ ملینکن دشن کعادیلن.“

* * *

ملیهارا لیده

کات سئورغ اهل حکمة: ”تمتکنله لیدهو
(جاغن دکوناکن)؛ ملینکن کفد یغ بنر (یغ حق) یغ

هندق اشکو ترغکن، دان کفد یغ ساله (یغ باطل) یغ
هندق اشکو هافوسکن، دان ترهادف کفد علم
فقتھوان یغ هندق اشکو سیارکن، بکیتو جوک
ترهادف کفد نعمة یغ هندق اشکو سبوة ۲کن.“

کات اهل حکمة یغ لاءین: ”سشکوھن لیده
ایت بناتغ بواس، سکیران اشکو تمبتکن دی، اشکو
اکن دجگان. دان سکیران اشکو لفسکن دی، اشکو
اکن دچلاکاکن اولیھن. اوله سبب ایت سلالوله اشکو
برهاتی ۲ ترهادفن.“

کات فریبھاس: ”کسلامتن مانسی برکنتوغ
کفد فملیھاران لیدهھن.“

کات لقمان الحکیم کفد انقن: ”ھی انقکو!
کالو اورغ بریفک دشن کباکوسنن دی برچاکف،
مک، بریفکاله فول اشکو دشن کباککن منوتف مولتمو.

کات اورغ بیجقبستاری: کوروغله لیدهو
سبلوم برفنجاغن ترکوروغن دیریمو اتو تربناسن
دیریمو.

* * *

اشکوت یغ دافة منوتف کچاچتن

فد سوات هاری قس بن سعاده تله بریوال ۲
دشن اکثم بن صیفي.

ساله سئورغ دري کدوان برتان: ”براف باپقکه
کچاچتن یغ تردافة فد دیری مانسی؟“

یغ لاءین منجواب: ”سشکوه ترامة باق،
سشک تیدق بوله لاکي دهیتوغ. تنافی اد ساتو
فرکارا سھاج جک سئورغ ایت ماھو مٹکوناکن،
سموا کچاچتنش کلک اکن ترتوتف.

ساله سئورغ لاکي برتان: ”اف دي فرکارا
ایت؟“

دجوابن: ”جکاله لیده!“